

לשכת חשב

קריטריונים לתקצוב תכניות הכשרה ופיתוח מקצועי להעמקת יעדי החמ"ד

1. רקע כללי ומטרת התקצוב

מינהל החמ"ד מוביל את הלמידה והחינוך במוסדות החמ"ד תוך מחויבות מערכתית לשמירה והתחדשות כאחד. תכני הלימוד כמו גם הערכים החינוכיים מחייבים התאמת התכנים המסורתיים בלימודי הקודש, בניית תהליכים חינוכיים המותאמים להתפתחות המאה ה-21 ואתגריה יחד עם פיתוח תכנים ותוכניות בתחום מקצועות הקודש, תוך הדגשת רלוונטיות, ייחודיות, ואקטואליה לחי" הלומד ועולמו. המשרד מבקש לעודד תכניות הכשרה אשר יבחנו וילבנו את האתגרים החינוכיים הרבים העומדים בפני המחנכים הנתונים לפיקוח המינהל לחינוך דתי, כל זאת, בהתאם למשנת החמ"ד. מטרת תקצוב זה היא לעודד פיתוח חומרי הוראה ולמידה, וכן פיתוח קורסים להטמעת התוכנית שפותחו ויישומן במסגרת הפיתוח המקצועי של עובדי הוראה (מורים ומנהלים) בחמ"ד במוקדי הפעילות השונים בשדה החינוך, במוסדות החינוך, במכללות, במטה ובמחוזות.

2. הפעילות המתוקצבת:

1. פיתוח מסגרות ותוכניות להכשרה עבור צוותי ההוראה על פי הפירוט המבוקש לכל תחום.
2. פיתוח חומרי למידה בזיקה לתוכניות הלימודים של המזה"פ, עזרי הוראה ויחידות תוכן להוראה, לכל הרצף הגילאי ולכל תחומי הדעת הייחודיים לחמ"ד, בזיקה לאבני הדרך, לתוכנית האסטרטגית ולתוכנית העבודה הרב שנתית בחמ"ד.

3. הגופים המתוקצבים:

מכללות להכשרת עובדי הוראה הנמצאות בפיקוח החמ"ד ועוסקות בהכשרה ובפיתוח מורים ומנהלים למוסדות החמ"ד.

4. אוכלוסיית היעד:

עובדי הוראה, תומכי הוראה, בעלי תפקידים וצוותי ניהול, הדרכה, פיקוח במוסדות החינוך הממ"ד המצויים בפיקוח ממלכתי דתי.

5. קריטריונים ותנאים:

מינהל החינוך הדתי, משרד החינוך, ירושלים 91911. טל 23 / 02-5604121 פקס 02-5604120
כתובת אתר מנהל החינוך הדתי: <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/hemed>
Email: kerenna@education.gov.il

על הגופים המבקשים תקצוב לפי מבחנים אלה לעמוד בכל אלה:

1. הגוף הנו מכללה אקדמית דתית לחינוך, מוכר על-ידי המל"ג, המכשיר מורים למסגרות החינוך הממלכתי-דתי.
2. הגוף ביצע פעילות שאושרה ומבוקרת באופן שוטף על ידי מינהל החמ"ד בנושא עבורו מבוקש התקצוב.
3. על הגוף להעמיד צוות ייעודי המלווה את התוכנית השלמה, כאשר לפחות אחד מחברי הצוות יהיה חבר סגל בכיר במכללה.
4. על הגוף להתחייב להעניק למשרד החינוך בעלות מלאה ובלעדית בתוכניות עבורן מבוקש התקצוב בכל היבטי הקניין הרוחני, לרבות היבטי זכויות יוצרים ולרבות דיגיטציה של חומרי הלימודי ו/או יצירת יצירה נגזרת מחומרים אלו. משרד החינוך יוכל לעשות בתוכניות אלו ו/או בחומרי הלימוד (כהגדרתם בכתב ההתחייבות) כפי שיחליט ועל דעתו הבלעדית לרבות שיתוף פעולה אל מול צד ג' ו/או העברת אגד הזכויות הקניין הרוחני ו/או המחאת זכויות אלו בין באופן מלא ובין באופן חלקי, בין בתמורה ובין ללא תמורה והכל לפי שקול דעתו הבלעדי של משרד החינוך ולא תשמע כל טענה ו/או דרישה ו/או תביעה מצד הגוף בעניין זה. על הגוף לחתום על כתב ההתחייבות בנושא זה והמצ"ב. אין באמור לעיל כדי למנוע מהגוף קבלת הזכות המוסרית (קרדיט).

6. פירוט הנושאים לגביהם ניתן להגיש בקשות והדרישות המתאימות:

על התוכניות לעמוד בהיקפי ההכשרה הייעודית המפורטים להלן (אחד או יותר):

1. תוכניות להכשרת עובדי הוראה

1. הכשרת עו"ה מלמדים בחינוך היסודי ובתלמודי התורה – עד 20 ש"ש.
2. הכשרת עו"ה לתוכנית בר מצוה בנים, בחינוך העל יסודי – עד 30 ש"ש
3. הכשרת עו"ה לתוכנית בנות מצוה בנות, בחינוך העל יסודי – עד 30 ש"ש
4. הכשרת מחנכים בחינוך העל יסודי לפיתוח דפוס מצוינות בלימודי קודש בחינוך העל יסודי – עד 30 ש"ש
5. הכשרת עו"ה להתמודדות עם סוגיות של משברי זהות אמונית ודתית, הכלה ומניעת נשירה – עד 20 ש"ש. יש לשלב ימי סיור והכרות עם השטח. ניתן לרכז בחופשות או בימים מרוכזים.
6. הכשרת עובדי הוראה, להתאמת מערכת החינוך הדתית לאתגרי המאה ה-21 – עד 50 ש"ש.
7. הכשרת מורים לקיום בתי מדרש יצירתיים ושימוש ביצירה ככלי לקידום זהות אמונית דתית – עד 5 ש"ש.
8. הכשרת מורים לקיום בתי מדרש ספרותיים ושימוש בכתיבה ככלי לקידום זהות אמונית דתית בדגש על קהל יעד תורני ישיבתי – עד 10 ש"ש.

9. תוכנית הכשרה לקידום החינוך האמוני מוזיקלי - עד 5 ש"ש.
10. תוכנית הכשרה לקידום החינוך הלשוני - עד 5 ש"ש.
11. הכשרה עו"ה לטיפול באוכלוסייה עולה, לקליטתה ומתן מענה משמעותי בקרב הכתה הרגילה - עד 5 ש"ש.
12. הכשרת עו"ה להטמעת תוכניות לימודים למתן מענים מגוונים - עד 30 ש"ש.
13. הכשרת עו"ה להזדהות עם תפיסת העולם של החמ"ד לגאונות יחידה ולהזדהות עם דמויות מובילות בציונות הדתית - עד 30 ש"ש.
14. הכשרת עו"ה בתחום חינוך לחיים במשפחה - תמורות העת החדשה - מסלול מורים - עד 25 ש"ש
15. הכשרת עו"ה בתחום חינוך לחיים במשפחה - תמורות העת החדשה - מסלול מעורב - עד 25 ש"ש
16. הכשרת עובדי הוראה להתמודדות עם משברים בזהות ציונית דתית - עד 5 ש"ש
17. הכשרת עובדי הוראה ללימוד להוראת השואה, בדגש על מורשת קהילות רבני הציונות הדתית, וקהילות דתיות בתפוצות השונות - עד 50 ש"ש

2. פיתוח תכניות

1. תוכניות לפיתוח הוראה בינתחומית במקצועות הקודש בדגש דתי ערכי בחינוך היסודי - עד 30 ש"ש.
2. תוכניות לקידום הוראת התנ"ך בכל רבדי המערכת במצטבר - עד 15 ש"ש.
3. תוכניות לקידום הוראת התושב"ע - פיתוח יחידות לימוד במשנה לשלב גיל יסודי - עד 50 ש"ש
4. תוכניות לקידום הוראת התושב"ע - פיתוח יחידות לימוד באמונה ובמחשבת ישראל לשלב גיל יסודי - עד 15 ש"ש
5. תוכניות לקידום הוראת התפילה לשלב גיל יסודי, חט"ב וע"ס - עד 50 ש"ש
6. תוכנית לקידום הוראת התושב"ע - "אהבת תורה", שינון ונקיאות בסוגיות תלמודיות לחט"ב וחט"ע - עד 50 ש"ש
7. פיתוח תוכנית בני מצוה בנים - להוראה בין תחומית תושב"ע, מחשבת, תנ"ך הלכה - עד 20 ש"ש
8. פיתוח תוכנית בנות מצוה בנות - להוראה בין תחומית תושב"ע, מחשבת, תנ"ך, הלכה - עד 20 ש"ש
9. תוכניות לפיתוח בתי מדרש ותכני למידה ברוח "לב לדעת" - עד 50 ש"ש.
10. תוכניות לפיתוח ערכות למידה לגנות - עד 30 ש"ש.
11. תוכניות פיתוח לערכות למידה בהנגשת ערכים יהודיים מחגי ישראל, ומסיפורי התורה לאוכלוסיות מגוונות בגן הילדים - עד 30 ש"ש.

12. תוכניות לחדשנות חינוכית פדגוגית לעו"ה מובילים – עד 50 ש"ש.
13. תוכניות לפיתוח חומרי עזר עבור חומרי הלימוד השוטפים – עד 30 ש"ש.
14. תוכניות לפיתוח חומרי העשרה ערכיים ככלי לקידום הזהות היהודית – ישראלית - עד 30 ש"ש.
15. תוכניות לפיתוח העמקת יעדי החמ"ד ככלי לקידום ערכי החינוך ברוח מורשת ודת בכל שלבי הגיל, ובשילוב דיספלינות של חול וקודש – עד 40 ש"ש
16. תוכניות לפיתוח כלים לניהול מיטבי ואפקטיבי של מוסדות החמ"ד, בדגש על פיתוח מיומנות גיהולית למנהיגות רוחנית – עד 40 ש"ש
17. תוכנית פיתוח להתאמת חומרי הוראה ולמידה לתלמידים עולי צרפת בתחומי הדעת הייחודיים לחמ"ד – עד 20 ש"ש
18. פיתוח תוכנית "אח לדרך" לליבון סוגיות השקפתיות, אמוניות ותרבותיות בשיח בלימוד ובמפגשים של כיתות וחדרי מורים על הרצף הזהויות בחברה הישראלית – עד 50 ש"ש
19. פיתוח תוכנית לימודים במחשבת ישראל, עיבוד תורת הרב קוק לתלמידי בתי ספר יסודיים – עד 40 ש"ש
20. פיתוח חומרי לימוד להוראת שואה בדגש על מורשת קהילות רבני הציונות הדתית, וקהילות - עד 50 ש"ש
21. פיתוח חומרי לימוד מונגשים בתנך לתלמידי יסודי חמד, בהתאמה לתוכנית לימודים חדשה – עד 50 ש"ש
22. פיתוח חומרי לימוד מונגשים בתנך לתלמידי חטב בחמד בהתאמה לתוכנית לימודים - עד 50 ש"ש

7. אופן התקצוב:

1. התקצוב יינתן בהתאם למפתח התקצוב האמור ליד כל אחת מהתוכניות עפ"י ערך השעה השנתית הממוצעת, במחירי תקציב שנת התקצוב הרלוונטית.
2. לגבי סעיפי הפיתוח (ראו סעיף 6(2)) - ניתן לקבל תקציב עבור פיתוח תוכניות לכל היותר לשלוש שנים, לפיכך ניתן להגיש תוכנית תלת שנתית, אך קבלת התקציב כפופה להגשת בקשה נפרדת בכל אחת מהשנים עבור אותה שנה, להוכחת התקדמות בפיתוח התוכנית (לא תינתן הקצבה עבור פיתוח אותו חלק של התוכנית) ולהתחייבות לגבי השלמת התוכנית בפרק הזמן האמור.

3. אופן חלוקת התקציב:

הצעה שתוגש למינהל לחינוך דתי תכלול את המרכיבים הבאים:

1. הנושא עבורו מבוקשת ההקצבה.

מינהל החינוך הדתי, משרד החינוך, ירושלים 91911. טל 23 / 02-5604121 פקס 02-5604120
כתובת אתר מנהל החינוך הדתי: <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/hemed>
Email: kerenma@education.gov.il

2. פירוט הנתונים והאמצעים הקיימים במכללה, שיועמדו לטובת ההכשרה ו/או הפיתוח: משאבים (פירוט תנאים פיסיים ואקדמיים, שיוקצו לצורך הפעלת התוכנית), כח אדם מקצועי, זרשימת המרצים הצפויים להשתתף בקורס/בפעילות (כולל קורות חיים).
3. הצעת תקציב נדרש למימוש הפעילות בשנת לימודים אחת (מקורות ושימושים)
4. מכללה תוכל להגיש הצעה לסעיף אחד או יותר. ככל שמבקשת להגיש הצעה עבור כמה סעיפים, עליה להגיש הצעה נפרדת ומפורטת לכל סעיף.

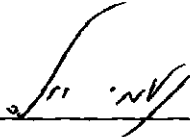
4. שלבי החלוקה

1. התוכנית הפדגוגית בליווי הצעת התקציב תועבר למינהל החינוך דתי.
2. לפני קיום ועדת ההקצבות תתקיים ועדה פדגוגית פנימית של מנהל החינוך הדתי שתבחן את ההצעות מבחינת איכות בלבד על פי הקריטריונים המפורטים להלן ותנקדם.
3. הוועדה תכלול- את ראש מינהל החמ"ד, מפקח/ת ארצי, נציג האגף להכשרת מורים מיחידת החמ"ד, ובעל תפקיד המתמחה בתחום.
4. להלן הקריטריונים לבחירת ההצעה מבחינת איכות (סולם מ 1-10 נקודות לכל סעיף):
  - א. מקוריות ומורכבות ההצעה, (16%)
  - ב. רלוונטיות התכנים המוצעים לנושא, (16%)
  - ג. אופן הלימוד המוצע, (16%)
  - ד. הרכב הצוות האקדמי והמנהלי שיועמד לטובת התוכנית, (16%)
  - ה. ניסיון צוות המכללה בנושא עבורו מבוקשת ההקצבה, (16%)
  - ו. רלוונטיות ליעדי החמ"ד בכל שנה כפי שיפורסם באתר המינהל, (20%)
5. המלצות הוועדה הפדגוגית והניקוד שניתן יועברו לוועדת ההקצבות. ההצעות ידורגו על פי הניקוד ותקציב יחולק להצעות, החל מההצעה שזכתה לניקוד הגבוה ביותר ועד לנמוך ביותר, עד גמר התקציב.
6. 1. נוסחת החישוב לסעיף 2(1) תהיה: החלק היחסי לתוכניות הכשרה ופיתוח עובדי הוראה מתוך התקציב הקיים בתקנה חלקי עלות ש"ש ממוצעת במחירי תקציב שנת התקצוב הרלוונטית סה"כ שיתקבל יהווה את סה"כ השעות המתוקצבות.
2. נוסחת החישוב לסעיף 2(2) תהיה: החלק היחסי לפיתוח תוכניות התקציב הקיים בתקנה חלקי עלות ש"ש ממוצעת במחירי תקציב שנת התקצוב הרלוונטית סה"כ שיתקבל יהווה את סה"כ השעות המתוקצבות.
7. תחילה יחולקו ויתוקצבו תוכניות שאושרו בעבר כתוכניות פיתוח תלת שנתיות, והוועדה תאשר עבורן תקציב המשכי וזאת במידה והגורם הפדגוגי הביע שביעות רצון מהתקדמות התוכנית.
8. מכללות אשר תאושרנה לתקציב יגישו הצעת תקציב מסודרת (מקורות ושימושים) וינהלו את הפרויקט בכרטיס הנהלת חשבונות נפרדת. התשלום לגופים יבוצע כנגד הגשת דו"ח ביצוע בצרוף כרטיס הנהלת חשבונות.

8. סנקציות וקנסות

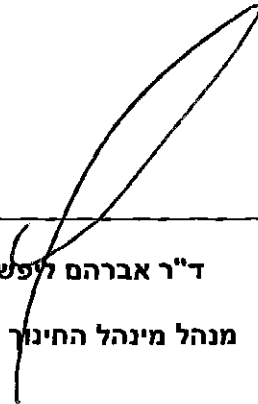
במידה שיתברר, לאחר הקצאת התקציב, כי המכללה לא עמדה בקריטריוני הסף האמורים או שלא עמדה מינהל החינוך הדתי, משרד החינוך, ירושלים 1911. טל 23 / 02-5604121 פקס 02-5604120
כתובת אתר מנהל החינוך הדתי: <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/hemed>
Email: kerenma@education.gov.il

בביקורת הפדגוגית השוטפת של החמ"ד /או כ"י הציגה מצג שווא, רשאית ועדת ההקצבות להחליט על קיזוז הסכום שהועבר לה וכן תוכל וועדת ההקצבות, בהתאם לשיקול דעתה, למנוע מהמכללה להגיש בקשה בשנה שאחרי.

עו"ד נעמי יולס

עוזרת ראשית- יעוץ משפטי,
לשכת יעוץ משפטי

ד"ר אברהם לפשיץ

מנהל מינהל החינוך הדתי

שמואל אבואב
המנהל הכללי

מר שמואל אבואב

מנכ"ל המשרד

קרן מא
משרד החינוך